

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-10-08
Besvaras senast
2024-10-16 kl. 12.00

Till utrikesminister Maria Malmer Stenergard (M)

2024/25:154 Uigurernas situation i Kina

Relationen mellan Sverige och Kina har under de senaste åren präglats av en balansgång mellan ekonomiskt samarbete och Sveriges åtagande att stå upp för mänskliga rättigheter. Den svenska Kinastrategin, som antogs av en enig riksdag 2019, betonade vikten av att hantera relationen med Kina strategiskt men utan att ge avkall på grundläggande värderingar såsom respekten för mänskliga rättigheter och rättsstaten. I strategin framhölls att Sveriges internationella åtaganden i dessa frågor inte skulle påverkas av ekonomiska överväganden, och att Sverige skulle vara en tydlig röst i försvar av minoriteters rättigheter.

Situationen för uigurer i Xinjiang-provinsen fortsätter att vara mycket allvarlig. En rapport från Human Rights Watch från augusti 2023 visar att de kränkningar av mänskliga rättigheter som begås i regionen inte har avtagit, trots internationella påtryckningar. Kinas regering fortsätter med sina så kallade "antiterroristiska" åtgärder, vilka innefattar massarresteringar, tortyr, tvångsarbete och övervakning riktad mot uigurer och andra turkiska minoriteter i regionen. Uigurer fängslas i omskolningsläger där de utsätts för övergrepp i syfte att tvinga dem att överge sin kultur och religion.

I en rapport från FN:s människorättskommission i juli 2023 beskrivs hur den kinesiska staten fortsätter att genomföra sin politik för tvångsassimilering av uigurer. Trots att vissa läger officiellt har stängts har ingen massfrigivning ägt rum, och stora grupper av uigurer är fortfarande fängslade i vad som beskrivs som "vanliga fängelser". Dessa åtgärder motiveras av den kinesiska regeringen som nödvändiga för att bekämpa terrorism, men människorättsorganisationer och FN:s experter menar att dessa metoder i själva verket är en systematisk attack mot regionens kulturella och religiösa identitet.

Amnesty International rapporterade också i juni 2023 om fortsatta övergrepp, inklusive hur familjer splittras genom massgripanden och hur uigurer utomlands lever i ovisshet om sina anhöriga. Amnesty varnade för att den internationella uppmärksamheten kring frågan riskerar att avta om världens länder inte agerar mer kraftfullt för att pressa Kina att respektera mänskliga rättigheter i Xinjiang.

Sverige har genom åren haft en tydlig hållning när det gäller att försvara mänskliga rättigheter. Tidigare regeringar har upprepade gånger betonat vikten

av att Sverige, tillsammans med EU och andra likasinnade länder, tar en ledande roll i arbetet för att sätta press på Kina att förändra sin politik i Xinjiang. Sveriges röst i EU och FN har varit avgörande i dessa sammanhang, och det är av största vikt att Sverige fortsätter att agera kraftfullt för att inte frågan om uigurernas rättigheter glöms bort på den internationella arenan.

Med anledning av detta vill jag fråga utrikesminister Maria Malmer Stenergard följande:

Mot bakgrund av Sveriges Kinastrategi från 2019 och tidigare regeringars hållning i frågan om mänskliga rättigheter i Kina, samt de senaste rapporterna från Human Rights Watch, FN och Amnesty International om den fortsatta förföljelsen av uigurerna i Xinjiang, vilka initiativ – om några – avser ministern att ta inom ramen för sin tjänsteutövning för att främja insyn i det som sker i Xinjiang och förbättra situationen för Kinas förtryckta minoriteter?

.....

Olle Thorell (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch